

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Поляков М.В.

2020 р.

ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА

«ЕКОНОМІКА»

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Схвалено:

вченю радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара
від 10.09.2020 р., протокол № 1

**Дніпро
2020**

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедрою статистики, обліку та економічної інформатики факультету економіки

2. Затверджено та надано чинності рішенням вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

- від «12» травня 2016 р., пр. № 12 (перша редакція);
- від «25» червня 2019 р., пр. № 13 (редакція № 2);
- від «10» вересня 2020 р., пр. № 1 (редакція № 3).

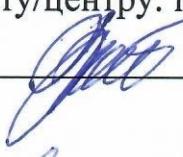
3. Розробники (робоча\проектна група):

1. Єлісєєва Оксана Костянтинівна, доктор економічних наук, професор (за кафедрою економічної інформатики та статистики), завідувач кафедри статистики, обліку та економічної інформатики;
2. Іванов Роман Вячеславович, доктор економічних наук, доцент (за кафедрою економічної кібернетики), завідувач кафедри економічної кібернетики;
3. Тростянська Карина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики, обліку та економічної інформатики.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми

1. Вчена рада факультету/центру: протокол №23 від «06» 2020 р.

Голова вченої ради (Гринько Т.В.)

2. Рада з якості ДНУ: протокол № 1 від «08» вересня 2020 р.

Голова РЗЯВО (Дробахін О.О.)

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 051 Економіка

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Факультет економіки Кафедра статистики, обліку та економічної інформатики
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Економіка»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational and scientific program "Economics"
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація мовою оригіналу	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: Доктор філософії Спеціальність: 051 Економіка Освітня програма: Освітньо-наукова програма «Економіка»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Degree: Doctor of Philosophy Specialty: 051 Economics Educational and scientific program "Economics"
Тип дипому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, термін навчання 4 роки; обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми становить 45 кредитів ЄКТС; наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до законодавства.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або ОКР спеціаліста за спеціальністю 051 Економіка або спорідненими спеціальностями
Форми навчання	денна, заочна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до проходження первинної акредитації освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
<i>Підготовка висококваліфікованого, конкурентостпроможного, інтегрованого у європейський та світовий науковоосвітній простір фахівця ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка, здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі економічної науки, державного управління та бізнесу, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.</i>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальність 051 Економіка Об'єкт(и) вивчення та\або діяльності: теорія, методологія наукового дослідження, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та явищ Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, які

	володіють теорією, методологією та економіко-математичним інструментальним апаратом проведення наукових досліджень, здатних створювати і продукувати нові знання для розвитку міжнародних, національних, галузевих та виробничих соціально-економічних систем. Теоретичний зміст предметної області: теоретико-методологічні засади дослідження та розв'язання актуальних завдань у сфері економіки, що створюють підґрунтя для інноваційних рішень теоретичного та прикладного спрямування. Методи, методики та технології: включають систему загальнонаукових та спеціальних методів, методик та технологій, застосування яких уможливлює виконання оригінального наукового дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність. Інструменти та обладнання: бібліотечні ресурси, електронні бази даних, спеціальне програмне забезпечення, хмарні технології; навчальні аудиторії, комп'ютерні класи
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма з академічною орієнтацією на сучасні особливості науково-дослідної та викладацької діяльність в економічній сфері
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності <i>Проведення досліджень в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка</i> . Ключові слова: економічна наука, бізнес-середовище, економічна теорія, економіка підприємств, регіональна економіка, міжнародна економіка, ризикологія, економіко-математичне моделювання соціально-економічних процесів, статистичний аналіз.
Особливості програми	Особливістю програми є поєднання теоретичних знань та практичної (у т.ч. викладацької) підготовки в активному науково-дослідницькому середовищі, застосування сучасних освітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Освітньо-наукова програма зорієнтована на вивчення наукових і теоретичних курсів, пов'язаних із теорією та методологією наукових досліджень у сфері економіки, методикою дослідницько-експериментальної роботи та підвищенням її ефективності. Розвиток професійних та дослідницьких компетентностей забезпечується участью здобувачів у різноманітних науково-практических заходах кафедр, за якими закріплені здобувачі відповідно до тематики своїх наукових досліджень, та інших наукових заходах, які проводить Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, інші ЗВО та інституції України та зарубіжжя, зокрема: міжнародних та всеукраїнських дослідницьких і практичних конференціях, форумах, круглих столах, присвячених стану, проблемам та перспективам розвитку соціально-економічних систем різного рівня; підготовці та опублікуванні наукових статей та тез-доповідей конференцій; участі в підготовці та проведення наукових досліджень, опитувань тощо.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України:

	Класифікатор професій ДК 003:2010 Науково-викладацька діяльність: <i>Керівники науково-дослідних підрозділів (1237), керівники проектів та програм (1238), викладачі університетів та вищих навчальних закладів (231), професори та доценти (2310.1), наукові співробітники (2351.1).</i> Адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти: <i>Керівні працівники апарату центральних органів державної влади (1229.1), керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування (1229.3), керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання (1229.4), керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин (1232), професіонали в сфері державної служби, фінансів, банківської справи, страхування, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності (241).</i> Управлінська діяльність у бізнес-секторі: <i>Керівники підприємств, установ та організацій (12), керівники виробничих та інших основних підрозділів (122), керівники фінансових підрозділів (1233), керівники банківських установ та страхових компаній (13), менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів (14).</i> Місця працевлаштування: Посади у підрозділах наукових та державних установ, профільних кафедрах університетів, в органах державної та місцевої влади, на підприємствах та в організаціях

Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття наукового рівня вищої освіти, який відповідає 10 рівню НРК України. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. Участь в освітніх і дослідницьких проектах, програмах, стажуваннях, тренінгах, у т. ч. за кордоном, з отриманням грантів і стипендій.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Студентсько-централізоване навчання здійснюється на основі проблемноорієнтованого підходу та самонавчання у формі лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, виконання проектів, консультацій з викладачами, отримання літератури в наукометричних базах Scopus, Web of Science, а також інших сучасних фахових наукових публікацій.
Оцінювання	усні та письмові екзамени, диф. заліки, викладацька практика, есе, презентації, дисертаційна робота.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає проведення досліджень та глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 3. Здатність до використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій для пошуку, оброблення та аналізу

	інформації з різних джерел, розроблення та управління науковими проектами. ЗК 4. Здатність планувати, організовувати, проводити спеціальні наукові дослідження та впроваджувати їх результати. ЗК 5. Здатність до критичного мислення та розуміння у категоріально-концептуальному вимірі широкого кола світоглядних питань; ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі, спілкуватися іноземною мовою в мовній науковій комунікації, користуватися іншомовними інформаційними ресурсами і самостійно готувати наукові публікації до зарубіжних видань. ЗК 7. Здатність методологічно та технологічно грамотно проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань ЗК8. Здатність діяти на основі принципів академічної доброчесності. ЗК9. Здатність презентувати результати досліджень
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)	СК 1. Здатність розробляти та використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для дослідження економічних та соціальних процесів. СК 2. Здатність ідентифікувати, формулювати та вирішувати актуальні наукові та прикладні соціально-економічні проблеми. СК 3. Здатність викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка». СК 4. Здатність генерувати нові інноваційні ідеї та підходи, оцінювати і виявляти перспективи подальших економічних досліджень. СК 5. Здатність будувати логічну схему аналізу об'єкту дослідження, формулювати і перевіряти статистичні гіпотези щодо закономірностей розвитку соціально-економічних явищ і процесів. СК 6. Здатність виявляти нові перспективні напрями наукових розвідок, проводити самостійні дослідження комплексних соціально-економічних проблем та оприлюднювати їх результати у вигляді завершених наукових праць. СК 7. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні, основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрями соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК 8. Здатність застосовувати системний підхід в економічному аналізі для вивчення законів, закономірностей і тенденцій розвитку економічний явищ і процесів, при обґрунтванні управлінських рішень щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання та оцінюванні можливих ризиків та соціальних наслідків від ухвалення рішень. СК 9. Здатність обґрунтовувати рішення щодо управління економічними системами різного рівня в умовах невизначеності та конфлікту, формувати стратегію і тактику їх господарської діяльності.
	7 – Програмні результати навчання ПР 1. Уміння демонструвати системність наукового світогляду та

	загального культурного кругозору, дотримуватись професійної етики. ПР 2. Уміння здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових ідей. ПР 3. Уміння спілкуватися іноземною мовою в мовній науковій комунікації, користуватися іншомовними інформаційними ресурсами і самостійно готувати наукові публікації до зарубіжних видань. ПР 4. Уміння застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій і професійній діяльності, організації та проведенні навчальних занять. ПР 5. Володіння методологією наукового пізнання та новітніми методами наукових досліджень. ПР 6. Уміння формулювати наукові гіпотези й завдання, обирати інноваційні напрями, методи й моделі вирішення проблем в соціально-економічній сфері. ПР 7. Уміння виконувати наукові дослідження за обраним напрямом, обґрунтовувати і презентувати їх результати. ПР 8. Уміння викладати фахові дисципліни зі спеціальності «Економіка» з використанням сучасних технологій навчання. ПР 9. Знання методологічних принципів та методів економіко-математичного та статистичного аналізу. ПР 10. Уміння застосовувати методи спостереження, опису, параметризації, ідентифікації, дослідження економічних об'єктів та систем явищ і процесів, обробки та інтелектуального аналізу даних при проведенні досліджень та прийняття економічних рішень. ПР 11. Знання фундаментальних положень макро- та мікроекономіки, необхідних при моделюванні процесів планування, організації та управління діяльністю підприємства. ПР 12. Уміння визначати фактори впливу на економічні процеси, пропонуючи методи коригування сценаріїв їх розвитку та визначати типи причинно-наслідкових зв'язків між економічними подіями. ПР 13. Уміння вдосконалювати та розробляти власні методики розрахунків соціально-економічних показників діяльності суб'єктів господарювання, формулювати пропозиції щодо поліпшення нормативно-правової бази їхнього розрахунку, використовуючи методи оптимізації, економетричного моделювання та статистичного аналізу.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузім знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності в освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі

	відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується мультимедійне обладнання для проведення лекцій, для практичних та лабораторних занять – обладнання комп’ютерних лабораторій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою http://dnu.dp.ua, де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтуються на використанні ресурсів: загально університетських та кафедральних бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозиторію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення здобувачем української мови

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти				
I Цикл загальної підготовки				
OK 1.1	Філософія та наукова етика	4,0	іспит	1
OK 1.2	Іноземна мова	6,0	іспит	2
OK 1.3	Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	5,0	диф.зalіk	1
		15		
II Цикл професійної підготовки				
OK 2.1	Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці	6,0	іспит	2
OK 2.2	Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку	6,0	іспит	3
OK 2.3	Викладацька практика	3,0	диф.зalіk	4
		15		
		15+15=30		
Вибіркові компоненти				
BK 1	Дисципліна 1 ФВК/УВК	5	диф. залік	2
BK 2.	Дисципліна 2 ФВК	5	диф. залік	3
BK 3	Дисципліна 3 ФВК	5	диф. залік	3
Загальний обсяг обов'язкових компонент				30 (67%)
Загальний обсяг вибіркових компонент (дисциплін вибору аспіранта)				15 (33%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				45

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік	
1	1	OK 1.1, OK 1.2, OK 1.3,	3	6	
	2	OK 1.2, OK 2.1, BK 1	3		
2	3	OK 2.2, BK 2, BK 3	3	4	
	4	OK 2.3	1		
3	наукова складова				
4					

Послідовність засвоєння компонент ОП

(складається тільки для обов'язкових дисциплін)

Компонент освітньої програми	Наявність передумов до вивчення
OK 1.1	
OK 1.2	базові знання з англійської мови
OK 1.3	
OK 2.1	немає
OK 2.2	базові знання зі статистики, знання предметної області
OK 2.3	знання предметної області, після OK 2.2

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи (дисертації). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.
Вимоги до дисертаційної роботи (дисертації) на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі <i>економіки</i> або <i>математичних методів, моделей та інформаційних технологій у економіці</i> та оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертаційна робота не повинна містити академічного plagiatу, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має бути оприлюднена на сайті закладу вищої освіти. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	OK 1.1	OK 1.2	OK 1.3	OK 2.1	OK 2.2	OK 2.3
ЗК 1	•		•	•	•	
ЗК 2	•		•	•	•	
ЗК 3			•	•	•	•
ЗК 4		•	•	•		
ЗК 5	•					
ЗК 6		•				
ЗК 7		•	•	•		
ЗК 8		•	•	•		
ЗК 9	•	•	•	•		•
СК 1			•	•		
СК 2			•	•		
СК 3						•
СК 4			•	•		
СК 5					•	
СК 6			•	•		
СК 7					•	
СК 8			•	•		
СК 9			•	•		

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
відповідними компонентами освітньої програми**

	OK 1.1	OK 1.2	OK 1.3	OK 2.1	OK 2.2	OK 2.3
ПР 1	•		•			
ПР 2			•			
ПР 3		•				
ПР 4			•	•	•	•
ПР 5			•	•	•	
ПР 6			•	•		
ПР 7		•	•	•		
ПР 8						•
ПР 9			•	•		
ПР 10			•	•		
ПР 11			•	•		
ПР 12			•	•		